

14

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ [136]

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ
ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Σεπτέμβριος 1969 - Μάρτιος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, καμόπολης). Π.Ε.Ρ.Θ.Ξ.Ρ.Ι.Ο.Ν....
(παλαιότερον όνομα:), Ἐπαρχίας Μανιτσιγέλας,
Νομοῦ Αρκαδίας.....
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἔξεταζάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Ἰωάννης
Κ. Παναγάνης.. ἐπάγγελμα Δ.Ι.Δ.Α. επαλος.....
Ταχυδρομική διεύθυνσις Τ.ρ.Ι.η.ρ.λ.ι.δ. (Παραγλ.έεεα. 22).
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἔξεταζόμενον τόπον.. 4. 1/2 .. τη.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίαι :
α) όνομα καὶ ἐπώνυμον . Ν.ι.α.δ.λ.ο.δ. ? Τ.. Σ.χ.ρ.ο.υ.
βῖν.ο.δ.....
ἡλικία.. 84.... γραμματικαὶ γνώσεις. Διηποτ.Σχολείου.
(Δ.Ι.Ζ.Δ.Φ.ε.α.δ.).... τόπος κατοικογονίης Περδία.ριον..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Β) Ιωάννης Χ. Γαλιτζός ηλικία 72 γραφ.γν. αρραβωνας ΑΩΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΙΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὸν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκὴν ποιμνίων ; Δεν. ἀγρόχον. χιαριτάτι. περιοδεού. διά
.ε.η.ο.ρ.α.ν.. μα.χ. χιαριτάτι. διά. βοσκή. ποιμνίων....
“Υπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἡ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ;
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ιδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικούς· β) εἰς γαιοκτήμονας (“Ελληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονάς κλπ. Δ.Ι.Ζ.Δ.Φ.ε.α.δ.
μιτριδία. ἀγήγηνα. εα. φιλιμά. πρόσωρα. μα. μα. μονήν.
Ἐηανω χρέηας.
- 3) ‘Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ’ αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; Δ.Ι.Ζ.Δ.Φ.ε.α.δ. διαχειρι. τήν. περιουσίαν. τ.ου.. συγκειτερω:
μείηκε. μα. μετ. τεκν. τεκν. γάρον. την. τελινων.. του.....

- β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἄμφοτέρας, δῆλο. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; Οἱ . παγαιοι. αἴχοδοι μ. ταπ... εἰς πήν. γεωργίαν.. παι. τήν. παγκοσμοδιασ..
- 2) Οἱ τεχνῖται (δῆλο. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; Οἱ. πεζον. τ. τ. αι. αἴχοδοι μ. ταπ. εἰς πήν. γεωργίαν.
- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοι ειργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; Τα. πιν. ματ... μ. αν. αετηρίαν. ἐρωτικά. ποιητικά. θρ. ημεριών. ηρασμίων. παι. εἰργάζοντες.. με.. σλιν... τήν. οινογένειάν. παν..
- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπτροι, μισακάτορες, σημισακάτορες κατόροι κλπ.) Ενοικιασσει. Ποία ἦτο ἡ κοινωνική των θέσις ; Η. ποιγανική. παν.. πετρ. εινα. μετοι. φ. π. πάγεια..
- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) Εἰς. πράκτια.
- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἔργάται ; ἐποχικῶς, θηρ. διὸ τὸ θερισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποὺ προήρχοντο οὗτοι ἵσσαι ἀνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;
- Ἐργάται.. ἐντεριοι.. ἐργοχιακῶ. δ. - Ή. περιθ. παι. γυναι- με. - Ημεροθιαδιον.. Ζ. μερι.. - Εἰς. πράκτια..
- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Εάν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; Εχρησιμοποιοῦνται.. παι. αίχιδιωτοι.. έμ. Βουλγαρια.
- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποὺ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ..Εργα. γαιν. αν.. εω. Μεσσηνιαν., Α... χαι. αν.. παι.. Η. Ι. ει. αν..
- β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ώς ἔργάται..... ἢ ώς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζῆδες), πραματευτάδες (ἔμποροι) κλπ. ; ..Εργα. γαιν. αν.. εργ. γιανιδς αδ.. ἐργάται..

- δ'. 1) Πῶς ἔλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκὴν κόπρον
 (βιῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλα-
 μιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲν κάλυψιν (παρά-
 χωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργώματος;
- Μέ.. Ζωϊκήν... καύσιν... φυτικήν... καλαμιάς...*
-
- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
 σας; *Γι. σερνέις. χημικούς φράξιν. έγένετο. τούτη. τούτη. 1932.*
- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργι-
 καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; *Γ. Κερατ. σερνέις. τούτη. αἱ σιδηροῦν... ἄροτρον... αἱ σιδηροῦν... αἱ σιδηροῦν... 1907.*

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἔχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ απὸ ποιὸν ἐγένετο ἢ προϊῆ-
 θεῖα αὐτοῦ; *Λαζαρέρος πατέρας. 1932. — Τούτος οικοδεσπότης τούτου*

στήριξ. τούτο. πατέρας. 1932. — Λαζαρέρος πατέρας. 1932. — Αγροτικός τούτου

στήριξ. τούτο. πατέρας. 1932. — Λαζαρέρος πατέρας. 1932. — Αγροτικός τούτου

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου
 σιδηροῦ ἄροτρου μὲν τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν
 αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. χειρολάβα. 4. ὑνί. 7. σταθμός. 10. γάντζος.

2. θάλασσα. 5. σημαδί. 8.

3. πομπούρι. 6. σημεδή. 9.

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε είναι ἐν χρήσει;) *Δέκτη. Εξει. γίγινε. Χρήσις. τούτου.*

3) Μηχανὴ θερισμοῦ. *Δέκτη. Εξει. γίγινε. Χρήσις. τούτου....*

- 4) Μηχανή δεσμάτων τῶν σταχύων (δεμαστιῶν) Αἰγ. ἔχει γίνει χρῆσις τοις
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ .Γι' αὐτοὺς .χρῆσις .ἀρδ. ἔπος .1.965.
 στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον **Πα. Ιωνίκ.** .**Ξύλινον.** .**ἄροτρον**
 οὐσε..**χρησιμότοπες** ..**αλτη**.**ανέε.** **καί.** **παραρρεια**.
Τοί. **παρεξεμένά** **ζειν**...**οι!** .**ζειν**..**οι.** **γειρροί**.....
(Εἰς. ἄρδ. τά. χωρίου. δέν. εμβίσιτραι. ανέεν. ξύλινον. ἄροτρον)
 2) Ποία ἡτο ἡ μορφὴ τοῦ παλαιοῦ ξύλινου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα; Σήμερον δίνει θηρίῳ οὐσε γίνεται χρῆσις τούτων ἀρότρου - ὁ τόπος ποι ἐχειτιστοιειτο ήτο εἴρεστον +

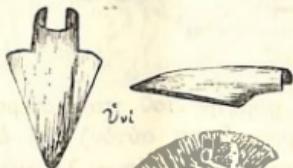
- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ὀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.
1. **χειρολάβεα**.....6. **επαθάρι**.....11.
 2. **βαύεις**.....7. **γάντζος**.....12.
 3. **νοστρονήρι**.....8. **αγρερά**.....13.
 4. **εργάτες**.....9. **άντι**.....14.
 5. **εγκαθηγ.**.....10.15.

(1) Εὰν εἶναι δύνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν οὐ πάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸ ὑνὶ τοῦ ἔυλίνου ἀρότρου ἥτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κήποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἥ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

.Τ.φ. .ν.κ.ι.. ζ.ο.μ.. Φ.υ.λ.ί.ν.ο.μ.. ὄφραζρρμ.. ἔρα.. μ.ι.φ.ρ.. μ.α.ρ.γ.ῆς
.δ.ι.α.. π.ή.κ.. ὄφραζρ.ί.α.ε.ι.κ.. ὅλων.. τ.ὴ.ν.. ε.ἰ.δ.ῶ.ν.. τ.ὴ.ν.. χ.ω.ρ.α-
.φ.ι.λ.ε.ν.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Μ.α.μ.ρ.ρ.ε.λ.ή.....

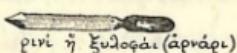
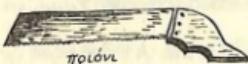
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

6) Ήτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ δύλου ἡ σιδήρου, Σ.α.ε.ι.σ.η.ρ.α.ν

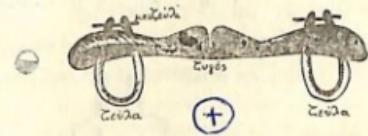
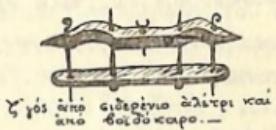

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ἔυλοφάι κλπ.).....

.Σ.ε.η.α.ρ.ν.ι.., .η.ρ.ι.σ.ν.ι., .. π.λ.α.ν.ε.ι.σ.ή.ρ.ι., .. α.ρ.ι.δ.η., ..
Φ.ι.λ.α.ξ.ρ.ο. (α.ρ.ν.ά.ρ.ι.).....

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποῖα ζῷα ἔχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῷον, δηλ.
ἵππος, ἥμίονος, ὅνος... *Ἐχρησιμοποιοῦνται.* μένο. λόδια.
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὅργωμα δύο
ζῷα ἢ ἐν...; *Ἐχρησιμοποιοῦνται.* μένο. λόδια.....
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῷα ἥτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός;
Πέτα.. αἰραμαίθ.. ὁ.. γυρδός.

Σχεδιάσσατε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἔξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύ-
λια κλπ.). *Ο.. γυρδός.. αγριθεῖτο.. α.γ.δ.τ.ε.γ.ε.τ.ο.. α.γ.δ.τ.ε.γ.ε.τ.ο.. Ἐ.Γ.αρ-*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ : ΡΩΜΕΙΑ .. ΓΕΡΜΑΝΙΑ .. ΙΤΑΛΙΑ .. ΑΓΓΛΙΑ

- 10) Σχεδιάσσατε ιδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας. *Π.ρ.ο.. αιριθεῖτο.. ἀ.δ.ό.. γυρδός.. πιν. δεξιάς. ελ-
μόρδος. (+). μετρ. τιμή. γενθ.ων. πιγμέν. πιγμέν.*

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὅπτοις τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὅργωμα; (Σχεδιάσσατε
αὐτὸν). *Βελγέρο.. πο.υ.λ.δ.ού.ρι.. παι.. γρ.ο.. γύρ.δινο*

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἐνὸς ζώου; *Δεν. γίνεται....*

Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; *Φοροῦσαι. εἰ-
τε. βέβλεται. τέ. γέν.θε.. παι.. θίκων.. τέγν. γέν.θε. μέ. τέ. ζέραρον
διά τας γάντιαν*

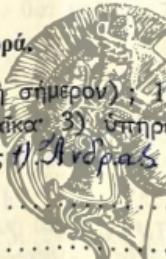
Περιγράψατε καὶ σχεδιάσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν, τὴν ὅποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον. Σύμμετρον. ἡ. γένεσίς, γένεται; Φορεῖν ταῦτα. οὐδέρων. τὸ θεικαργίθεν, εάν. γραβικχάν. ἐκφέννειν. τάν. μύο. γραβηχ. γένει. μέ. τό. γραδέργα. παν. τό. γραδέργα. προσεβίνεται. μέ. τό. γένει. γά. παν. αρέσκειν.

ζ'. Ἀροτρίασις (ὕργωμα) καὶ σπορά.

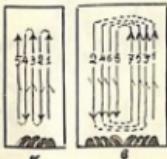
- α) Ποῖος ὕργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ίδιοκτήτης τοῦ ὕργου ἢ ἄλλος); 2) γυναικός; 3) θυτηρέτης. Σημειώσατε πούα τὴν συνηθείαν εἰς τὸν τόπον σας 1). Αρότρας (ἰ. δ. λειτουργίας) ..

2). γυναικα.....

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἴ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) Πλευραῖς. επί. επίδια. τούς. γένεσία. τούς. γένεσία. μέ. τό. γραδέργα. παν. τό. γραδέργα. μέ. τό. γραδέργα. παν. αρέσκειν.
- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. Φορεῖν. ταῦτα. γένει. τὸ θεικαργίθεν, τό. γραβικχάν, ενώνειν. εάν. γραβικχάν. μέ. τό. γραδέργα. παν. τό. γραδέργα. μέ. τό. γραδέργα. παν. αρέσκειν.
- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργός τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὕργωμα; μὲ σχοινί, τοῦ ὅποιου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιασμα ἢ φωτογραφία). Ταί. βοδιαῖς. πανεύθυνε. μέ. τό. εχριν. εξηκείν. εργαίνειν. εργαίνειν. πανεύθυνε. εχριν. μέ. εχριν. εδηκείν. εργαίνειν. εργαίνειν.

- 4) Σχεδιάσατε πώς έγίνετο παλαιότερον (έπιστης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εύθεταν γραμμήν, ώς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);
- Τόεαν..η.αλαιά..έρεν..παί..εγίρεφ.ον..γίνεται..πό..όργωμα
μί..πό..διγλόξερο..άλειρι..αλαμιά..α.βλαγιά..ά.β.ζ.ε.εχεδια-
γραμμα (α)*
- ἢ ὄργωνεται περιφερειακῶς ώς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);
- Ειά..ερίγεδ.α..χιαρέδ.ι.α..γ.ί.ν.ε.ρ.α..μί..πό..μονόρεφ.ο..ώδ.20'
εχεδιαγραμμα (β)*

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὄργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὄργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Η σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ σύροῦ ἔγίνετο (ἢ γίνεται ὅκουτη) εἰς λωρίδος (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιαστιές, μεσδραδες κ.λ.π.) ; *Εχενερο..παί..γίνεται..μί..ερεριέδ..ερεριέδ..παρα..διαεγήματα..πό..δραμεν.τιών.....*

Πώς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; μὲ αὐλακιάν ; *Μί..αλά-
μα..άλλα..παί..μί..πό..γίόνι.....*

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ; *Μέ..ειαρ.ο.γ.η..γ.ί.ν.ε.τ.α..η..ε.γ.ο.ρ.α..μ.ό.ν.ο..
ερα..δραχν.δη..γ.ι.ν.γ.ρ.ε.δ..*

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εῖδη ὄργωματος (ἀροτριάσεως) ἤσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. *Τό..όργωμα..εγίνετο..
παί..γ.ί.ν.ε.τ.α..μ.ί..π.ό..ώ.ρ.ι..ε.ρ.ε.δ.α..*

Εις ποια ὄργωματα (σπορᾶς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. .Ἐνίδια...επαρειμο...μέ...αρ...έντι...αναχθά.

γ) Ἀροτριάσεις (ὄργωματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς:

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὄργωματα ἔγίνοντο (ἢ
γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικήν περίοδον. Πῶς λέ-
γονται (ὄνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά: π.χ. καλλουργιά,
διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Ἐνα...εξίνετο...εργασία.*

.μαί...έντα...εργασία...επαρειμο.....

.Το...ἔργωμα...έγίνετο...τό...Γενέρη...μαί...εργασία...

.επαρειμο...πάν...Ομηρός...εργασία...

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε δύοις, ὡς ἀνωτέρῳ)

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ σπαρτον/τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σπάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. *Τού*
μία. χρονιά..γίνεται..ηρείην. επορά..μαί...επαρειμο...εργασία (λαδούρι)
- 4) Πόσα ὄργωματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποίαν ἐποχήν; *Ἐνα. ἔργωμα...μένεμόν. μαί...επαρειμο. εργασία...είσου...μένη.*
- 5) Ποια ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν.
π.χ. τὸ δισάκινο εἰς αὐτὸν περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἔξ αὐτοῦ λαμ-
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἔδαφους; *Μέ...ηροδιά...*

- β) Μὲ ποια γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρί-
ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ύνι κατὰ
τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

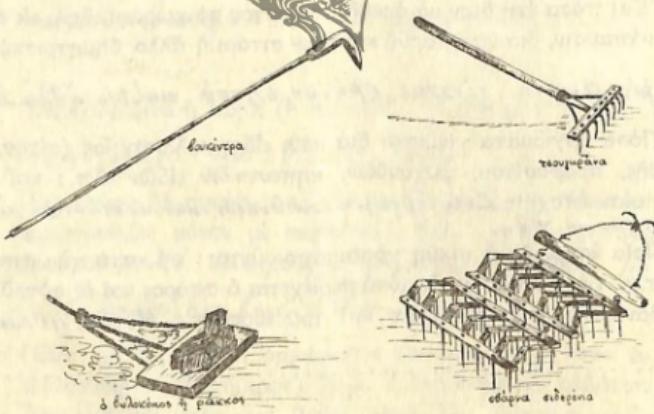
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλειψοις
ψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ ἐις τὸ ἐν ἄκρων
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ διλλον τρόπον; Μὲ τὸ γέραχον προσεργο-

.εμένοντον πόνον τοιούτονα. Η. εἰδ. τὴν. θείαν.....

.....
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὅργωμα ἴσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα); .Γίνεται.. σ.βάρνισμα.....

.....
3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὅργωθῆ (μὲ σκαλίδα,
τσαπή κ.ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων
περιγραφὴ ἑκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
διάσματά τινων ἐκ ταυτών).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
.οργωδη.. ταν. μερῶν, τοιού.. ογροῦ τοιν. πάν. πέχοντα
.οργωδη.. ταν. μερῶν, τοιού.. ογροῦ τοιν. πάν. πέχοντα.....

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου καὶ παραθέσατε ἵχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) Η. εε.όγα
 .φιά. τό. εναλγίμ. παλ. ή. περιγράψει. για. εδν. επ-
 .θεριερίδν. οργ. επ. αρριόχαρα. παλ. γήν. λεωγή-
 .θειν.

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὅργωμα καὶ πᾶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ώς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἔκτελοῦν
 Μία. γυναικα. πολόδια. παλ. επάγει. με. γέ...
 πελαγί. ι. λεωγεδώνει. μέ. τη. παν. γυριά. κα.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν δοσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἔκάστου εἶδους.
 Τ.ε. Χαρούμα. χωράσει. αγέρναστα. μι. π. παν. Μάργιον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΟΓΗΝΩΝ

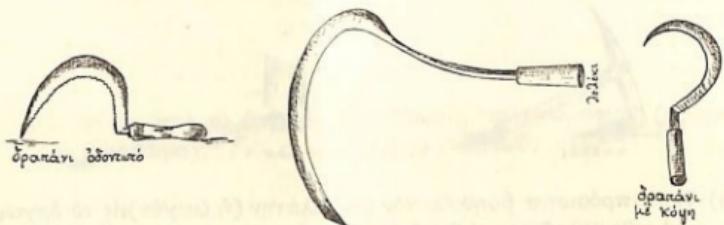
- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζῷων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι· κ.ἄ.
 Τ.ε. χέρεα. χωράσια. αγέρναστα. με. λγ. μια
 .(ρό.θη. λί. μ. μη. γ. γ.).
- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πραστίες (βραγγίες) καὶ ἄλλως. Δέν. πα. εργ. εργ. ν. γ. α. γεν. μ. γ. θ. α.
 .ε. γ. ο. γ. τ. ο. φ. α. δ.

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

a. Εργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
 (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἵχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) Μ.έ. ζό..δρεγάνη

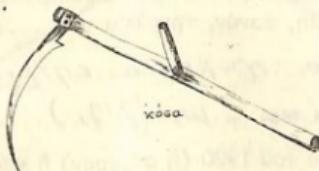

'Εὰν ησαν (ἢ εἰναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε ἐπίστης νὰ
σχεδιάσετε τὰ ἔργαλεῖα ἢ μὰ τὰ φωτογραφήσετε. Διάν. Ψευσ.

.ούρ. εὐ. αριθμ. ἄρι. αρίστι. Ἀγ. Δα. διεισόρυν.
εἰδῶν. δρεπάνια. ἢ πέπλο. δρεπάνηα... ἐπιζήσ...
δρεπάνηαν. πεπλο. πεπλο. πεπλο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΟΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἔργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
(ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
ζῴων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρῳ εἰκόνα). Μ. δρεγάνη
μαι πόσσα.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργα-
λείου ἦτο ὅμαλή ἢ ὁδοντωτή; (Σχεδιάστατε αὐτήν)! Η. Θερί.
ροδ. δρεγανιοῦ.. Ει. και.. δρεπανιοῦ.. Εκ. π. πεπλο. πεπλο. πεπλο.
.όμαλή..

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του' (σχεδιάστατε ἡ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ο σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;. Σ. ιρ. .

Γι. Ια.. η.. ζε. ρ. ο. θε. Κ.. πε. δρεπανο. μαι.. πε..
πε. επειθ.. Λιγ. ε. αι.. Π. ιρ. ιδ.

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αύτά τὰ θεριστικὰ ἔργα αλείας (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *Ο.δέρισθεν. πλ. 14.20.6.*
-
- 6) Ἡτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δῆλο. δι' ἑκριζώσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ δοσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζῷων (τῆς ρόβης κλπ.) *Παδαιάζερον... παί. Λοβά. (μερζά). ἔγε-
ρ. 14.20.6. Δερισθεν. μν. 16.. γέρου.. εγέρερα. δέν. γίνεται.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποιὸν ὑψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ὄπλο κοπτέρον μέσον ὁ σῖτος, ἢ κριθή, ἢ βρώμη, ἢ σίκαλις κλπ. *Ο. Δερισθεν. γίνεται... παί. Ηγρ. 0,50.μ.*
-

- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Δερισθεν.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

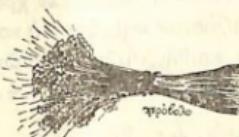
- 3) Ποὺ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστάς αλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ᾓδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Ωι.. Δερισθεν.. παί. Ηγρ. 0,50.μ. ναί.. παί. Δερισθεν.. παί. Εγκαίκιον. χει-
ρόβολα.. γέρερα.. εγέρερα.. Ζ.χ.1..*

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειρὶς) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὄμοι; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εύρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράφατε λεπτομερῶς)

Καΐκιον.. εγναθιές.. ναι.. έγειρα.. Δερισθεν..

.....

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές . *Ἀγκαλιές*

γ. Οἱ θερισταὶ.

1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναικεῖς ; ‘Υπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι’ αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τόπουν καὶ ποιον ; *Ἀνδρεῖς.. καὶ..*

γυναικεῖς.. λένε.. ἐργούσας.. καὶ.. θέρισης..
.σκοπὸν..

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι μὲν ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ’
ἀποκοπὴν (ξεκοπτής). Ποία πότο η ἀμοιβὴ εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ διάφορον μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἄνευ
φαγητοῦ ; (Παραθίσσετε μὲ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπουν σας ἐνοματολογίαν) ? *Ημερομίσθιο.. με..*

πόδες.. καὶ μεροκάματα.. ενδο.. οχρῆμα.. βεβαία..
.φαγητοῦ.. λένε.. ορεές.. εύκαν.. καὶ μεροκάματα..

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναικεῖς ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ίδιχ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; ‘Ἐπίστης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβόλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δῆλο. νὰ μὴ πονῇ ἢ μέση των) ; *Φαραδαν..*

.ἄνδρες.. καὶ.. γυναικεῖς.. καὶ.. θέριση..
.επιστη.. φέρεια.. ,.. 17. οδ. ι.δ.. πονε.. θεριστή..
.εστι.. μέση.. οι.. αἴδρες..

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; *Ω. Ζερφαρχίγε.. Αεωτικά.. γ'. Τεραφαγή.. γ'. Περιφενειή..*
- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *Ἐγραψον. Δοῦλε. αλ.*
« Μάνα.. εγουράδ. βασιλικόδ. τ. ρόσα.. κου. γά. μελ- λάνα. ρου. » *Ευτι. γυλά. τού. μ. ά. ετή. γερήη*
α. Όλα. ρού. λόχου. πά. τουλιά. τί. μέλιτα πού. γέρασαν
- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἔνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινας τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἵψασαν, τὴν ὅποιαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου υπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τηθίου. *Αγράνα.. αδερφοί. τ. τι. γιγαντού. . ν. αιγαλ. μέρη. π. ο. αδερφοί. εργάζεται.. μέρη.. κουκ.. αδερφοί. εργάζεται.. εργάζεται.. πλί.. πού. εργάζεται.. γεράσει. εργάρικ.. παι.. πάν.. πογιαδερφοί. εργάζεται.. εργάζεται.. εργάζεται..*

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἢτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν ; Τὸ ἑσπέρας ἢ μήπως ἔπειτε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Τό. δεμάτιασμα.. ἐγένετο.. αφένετο, δεριγαντας.. παι. δίκοντας..*

2) Πώς έγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίες , ἀγκαλίες ; Πῶς τούς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἔχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν... Τέ. Δέκατη

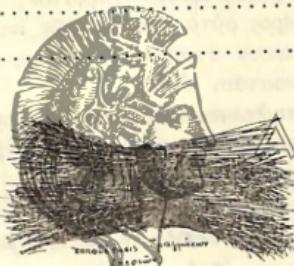
.τι.α.ε.φιε... ἐ.γέν.ε.τ.ο... ε.γ.ρ.ο... ἀ.ν.δρ.ε. μαι.ρι...
.ν.α.ι.ν.ε.δ. ... μ.δ. ... δ.ε.μ.α.τ.ι.ν.ε. δ.ε.γ.α. δ.ε.γ.α.τ.η...

.....

.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν Ιδίαν θέσιν ἢ συνεκτρώνοντο εἰς ώρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἄγρου ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο;

? Σ.δ.ε.φ.ι.ω.ν.ι.ε.ί.γ.ο.ν.τ.ο... ε.ρ.ο.. χ.ψ.ρ.ε.δ.ι... ε.λ.δ.ρ.ο.δ.ε.ι...
α.δ.ι... ε.ν.κ.ε.ι.α..(δ.ί.ν.α.-δ.ί.ν.α..δ.ί.κ.ά.ν.α.)...
δ.ι.α.ι..ν.α.ι.. φ.ο.ρ.ρ.ω.δ.ο.ν.ν... ε.δ.ι.. γ.δ.α.. μ.α.ι...
.ν.α.ι.. μ.ε.τ.α.δ.ε.ρ.δ.ε.ν.ν.. ε.ρ.ο.. δ.ε.μ.ι.ν.α.θ.ρ.ε.ν.ι.. γ.ε.δ.ε.δ.ε.ν.ν.ο.ν.

ε.' Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

1) Ἀπὸ πότε ἥρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... Δικαίωσις
παλαιότερη... πατέρας... εργός. φαίνεται

- 2) Πώς έγίνετο (ή γίνεται) ή έξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεωμήλων ἀπό τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ή φωτογραφίαν.

στ.' Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

ΑΚΑΛΙΓΜΑ ΛΟΗΝΩΝ

1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ή διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ στρεψόρτα (π.χ. σφύριν, τριφύλλι, βίκον); Εάν ναί, περιγράψατε πώς έγίνετο η καλλιέργειά του, ἔπειτα ή κοπή, ή ξήρανσις καὶ η φύλαξις αὐτοῦ.. Η. διαρροή.

Ζων.. Φύων.. Εργάζο... φύ. εανέρ.. Βίνο., Ια-
δαίρι... γό.. Φύ. ι. μένα... Η. εγαρά. Εργάζεται
γό. φθινόπωρο. ναί. τό. διριέσεται. γό. Μάιον. Εργάζεται
ναί. Εργάζεται. εργάζεται. ναί. Φύραλη, Εργάζεται. διειδίσκα. ναί
μεταξερίστο εἰς την ἀποδήμητη.

- 2) Πότε έθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσον κ.ἄ.). Εργάζεται. γό. Μάιον. μετάφραστο. ή. πόσσα.

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἔχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετά τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) . Αετο... χριειμα. ποι. αρ. τα. ερ.
χαλ. ει. ει.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- a.) 1) Μεταφορά τῶν δεμάτιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Α.ηδ.. πεδ. δεξιανίσθε. εαδ. χωραδ. εδ.. με-
παγ. ερεζο.. ερό.. δεξι. εγ. ερεζε. ει.. παρ. ει-
παν. ει.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χῶρος ὃπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμὸν δεμάτια. Εἰς τινας τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθετήσις εἰς σωρόν;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΩΡΗΝΑΝ
Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως

.ερα.ει.. τα.ει.. ει.παν.ει.. Η. ποκρε.ε.η.ε.ι..

.εγέν.ε.ο.. με.. πα.. εράχο.ε.. γράζ.. πα. μέσει..
για να μη τρύγον τὸν παρό τα ποντια.

- 3) Υπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγίνετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι; Ο.ηη.ρ.χ.ο.ν.. ανεκαθ..

ειν.. ει.. τα.. εόηγον.. μαδ.. αδάνια.. Θ. πω..
μ.εμά.ε.. τα. παρησ. αηδ.. πα. αγια. ερίγι..
πα.. ει.. πα.. ει. πα.ει.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκεύαζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποιάν θέσιν; Τὰ ἀλώνια εδρίσανται. εγω..
πα. χωριο. ει.ηγια. μερό. για.να. τα. πα.ει.

αγια. ει.ερα. ει.ει. ει.ει. ει.ει. ει.ει. ει.ει.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλάς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσίς του, δηλ. μὲ ποιάν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Σ.δ.μίαν
ἡ. τρεφισσούσις. θέσεις. μεν. τοῖς ανάμει. εἰ. μίαν. η. εἰς ηρ-
θάς. αἰωνιευτέλεια. η. άλαντικός. γίνεται. με. τη. επιφάν. ει. η.
ηριτροποητός.*
- 6) Ἀπό πότε ἀρχέται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *Αρχ. ίψει.
ἀρχάς. Κανθίσα. μεν. τιθειάγινι. τε. μίαν. Αιγαίου. ορού.*
- 7) Εἰδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες). (Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχέδιασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Πε.ε.ράθων.α.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἑκαστοῦ ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γυρω τοιχώματος, ὃπου ὑπάρχει, μὲ πηγλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων) .. *Α.ε.κ..έ.ηρχαν.. χωματάθων.α..*

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὀρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .. *Θ..ε.δωνιαρχός
γ.ι.γ.ε.γει.. ὅ.τι.. μ.μ.έ.ρα.. τ.μ.χ.μ.. τ.π.δ. ε.θ.ε.λ.ο.φ.α.δ.ό.ς.
μεν.. μέ.ρα.. γ.. Ι.. η.ρ.ω.ι.ν.η..*

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὃπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Ταχηδεροῦν... τα'. δεμιάγια.. ζέδια.. μαι.. γραζαν
μησούν.. τα'. γάια.. επορτίζανται.. με.. τα.. δε.. καριτ
α'. ν.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιίας ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.). *Ναί*

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυρωποτοιησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφέρουμενων ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς ταῦτα καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνιου. Εὐθανος στῦλος, ύψους δύο μέτρων (κολούθευος στηγεόδος στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ του ὅποιού ἔξαρτωνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ συντέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρεσ», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. *Τατ.*

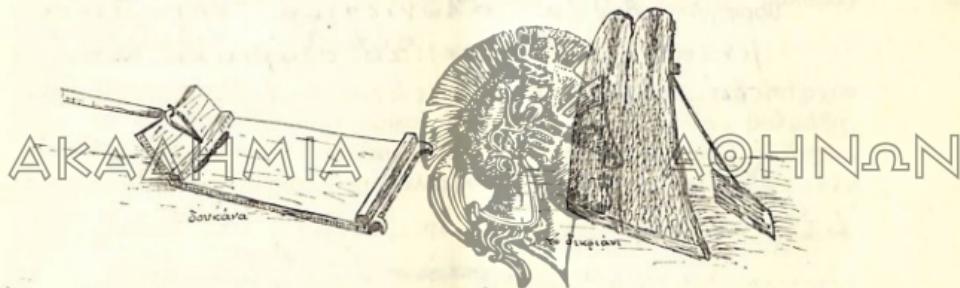
Μαλέρερον.. ἁ.. Αιωνικούρος.. έχενερο.. μέ.. Βόδια...
.εημερα.. γιγεται.. μισ.. τα'. ζέδια, μαιδάρια.. γ.
.γαιδαρια.. —. Γινεται.. γισ.. Καλέντο.. εγέντα....
.μαι.. Αιργονι.εγενέθεσ.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές, αἱ ὅποιαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῷων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τοῦτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἑνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ Ἰχνογραφήματα). Ζ.Ε.Π.Σ.αι.

παλλε.. γέρο.. μέ.. ψηφιά.. παλ.. Διδιά.. ερό.. Ιαψιό..
— .Δέν.. γιν.ε.ρα.ι.. αλλαγι.ε.ρ.δ.3.. ερό.. ερη.ο.. μαλ.. χω..
.ρίς.. ερ.ε.ρ.α.....

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανίς εἰς
ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὡπλισμένη εἰς τὴν κάτω
ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἔλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
σκληροῦ λίθου ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἔξευγμένων ζῷων, σύρεται
δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷς εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποια δημητρι-
ακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνι-
στικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὅσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἥλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγνυομένων καὶ
περιφέρομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; .. Γ.ε.ν.τα.ι.. χρ.γ.ε.ι.5..

ε.ν.π.ο.υ.ε.ν.ι.ο.ύ.. τρ.. μέ.. μ.ε.γ.α.θ.δ.ι.κ.α.. ε.λ.ε.γ.ι.δ.ι.α....

Σ.ε.. ο.λ.ε.. γ.έ.λ.ε.. δ.η.μ.η.τ.ρ.ε.ρ.ι.α.. μ.ε.λ.ε.. σ.ε.λ.ε.. δ.η.μ.η.τ.ρ.ε.ρ.ι.α.
μ.ε.τ.ρ.α.χ.ε.ρ.ι.γ.ρ.α.ρ.ε.. τ.ρ.. ε.ν.π.ο.υ.ε.ν.1.. ε.ν.ε.ρ.δ.. τ.ρ.δ.
ε.ρ.ρ.α.6.0.6.1.8.0.4..

δ) Ἀπὸ ποίαν ὡραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην.; Αἴρεται γένει.

τίς... η... τό. ηρωΐ... μαι!.. συνεχίζεται.. μέχρι^τ
τικό.. λ.. ἀγορευ. φ. αγινής.. μαι. ἀν.. δεν..
εγίνε.. τό. οικισμό.. θα!.. ε.ν. εχεδή.. τό.
ε.γομένην.. μήδεραν.. τό. ηρωΐ!..
.....

12) Ποια δὲ ἄλλα ἀλωνιστικά ἔργα λείπεια εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὄποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): Σ.Α.Π.α... οιδωνιστ.ιαά.. ἔργον.δ.ες.σε..
.μετραχειρίζεται.. τό. δεμηριάνι.. μαι!..
.τό.. γεναίρι..
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

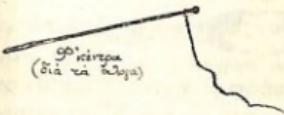
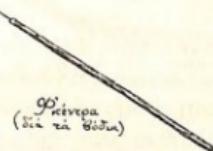

δουκράνιον

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἔρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν δόποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τούς ἀκόπους στάχυς.; Γ.ιν.στραί.. ὁ. γεραβέρδος.. τοιτ. θεωρία..
μα.τελ.. ιγο.θέλ.. γορές.. γρό.ρρ.. αγρό.. το.με..
εα.. μέριδ.. ηρθέ.. τελ!.. εγγύω.. μαι.. γρέζ.. θν.τιθέ.των..

14) Ἡτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόθεργα διὰ τὴν ὅδηγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; ('Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὐτῆι βουκέντρῳ ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς; (Σχεδιάσσατε τὴν ράβδον αὐτῆν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα); Εγέρ..
κε.τ.ο.. Χρήσι.θ.. οιδωνιστ.εργαλ.. μαι!.. οιοφεγένα..
θεονιγέρα.. Ηρο.ιδ.μ.. μετρ.. τρι.θ.. θευριοδ..
.....

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἔργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ... Γι'. κε. ςα... 3. α. 17 θάμφαρα
ν. δ. ε. ε. γ. ν. ω. θε. ςα. 4. γ. α. ν. α. γ. ι. ν. η. τ. ε. λ. ε. ι. ο.
... γ. δ. θε. ε. μ. α.

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

Γι'. γ. ε. τ. ο... θε. ε. μ. α.

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν: ὁ Ἰδιος ὁ γεωργός μὲν ἴδικα του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ὀκόμη) εἰδίκοι ἀλωνισταί (ἐν Αίτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. ταοπτέωδες, καλούμενοι ἀλωνιαράτοι καὶ σγωγιάτες), οἱ ὄποιοι εἶχον βρδία η ἀλογα καὶ ἀνελαμβάνον τὸν ἀλωνισμόν. Η. α. ρ. i.

Γα. ν. ς... οι!... ήδιαι... οι... γεωργοί... μ. ε. τα!... γ. δ. α.
τ. ο. ε. α. ά. η. η. α... η. α!... ο. θ. α. ν. α. ρ. α. ε. ο. ε.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲν ζῶα καὶ μὲν ἀλωνιστικὸν ἔργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ὅλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυες· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲν χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπτανον) ἢ μὲν ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

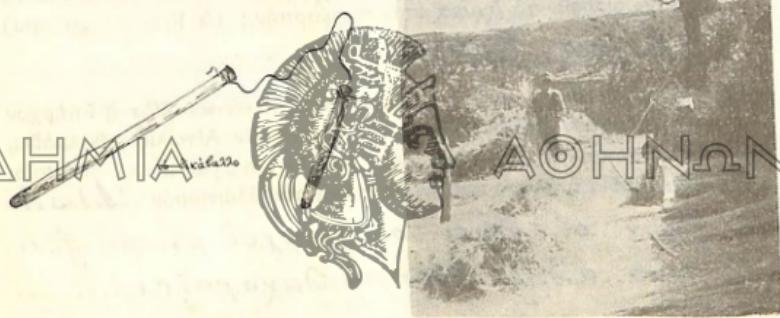
? Ε. ε. ε. ς. ε. δ. κ. θ. ω. α. ν. δ. ε. ν. θ. η. ρ. χ. α. κ. θ. η. α.
μ. δ. ε. α. θ. α. ρ. i. θ. ι. θ. ε. ε. α. ρ. η. θ. θ. η. α.

- 19) 'Ο κόπτανος οὗτος πῶς ἐλέγετο' ἐκ ποιού ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποιον τὸ σχῆμά του; . Δ. ε. ν..
γ. ι. ν. ε. ε. ε. η. α. ... η. η. η. η. η. μ. α. ... ε. ε. ε. η. ω. ν. ε.

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποία δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.). *Χρῆσις τοῦ κοπάνου*
γίνεται... ἀλώνι... γιά... καὶ... μαζί... περιέδιεν.
 —Τό παθός δέν ἔχει ἕδιο σχῆμα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

“Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο” μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγγωγῶν; ..Τὸ.. μογάνι..εμε..ἐγί..νεσο..ἀρδ..
 .Ζ.Δ.Ρ..Ι'Δ.Ι.Ο..Ζ.Δ.Ν..Ι'Δ.Ι.Ο.Υ.Γ.Η.....

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ’ εύθειας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δῆλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) Δε' ν.. γ.'-
..... παραγόντες..... σχεδιαγραφήματα.....

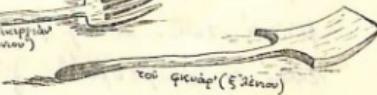
22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῷων, ὡς ἐπίστης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἐτραγουδοῦντο τραγούδια; Ἐὰν ναι, ποια;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μῆπως ἐλέγοντο εἰδικά δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας; Καραγάρα... τού... αλώνισμα
Ξεραφήσιμον θεατρού... ανδρία τού πρωταρχαντού Καρα-
γάρα... να... Κεραφήσιμον... Ξεραφήσιμον... Καραγάρα... τού... αλώνισμα...
ανδρία... Καραγάρα... τού... αλώνισμα... πρωταρχαντού... Καραγάρα...

23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) Αλωνισματική μηχανή...
..... πρωταρχαντού... Καραγάρα... τού... πρωταρχαντού... πρωταρχαντού... πρωταρχαντού... πρωταρχαντού... πρωταρχαντού... πρωταρχαντού... πρωταρχαντού...

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν
Αίτωλίᾳ: λειώματα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται
τὸ λειώμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην:
θρινάκι, εἰς Αίτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι)
καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. Οἱ... αλωνισμένοι... εργαλεῖα... οὐρ-
μάζονται... αλειώματα... πασί... ευρεύεται... οὐρανοί... αλαχοῦ... οὐρα-
μάζονται... μάλαμα... πασί... πασί... πασί... πασί... πασί... πασί... πασί...

Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ὅλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο .. Θ. οχηφατ..

.τι.γ.ψ.ε.να.δ..σωρό.δ..ἔχει..εχθῆ.ε.ερογγυα.δ..
.ἢ..ε.γ.ψ.μη.νε.δ..θ.θε.μι.δ..>..π.προ.ζε.δ..ἀρχίη.
.π.δ..θ.ι.χ.ν.ι.δ.μ.α..δ.έ.ν..μαργ.έ.ν.ου.ν..τ.π.ο.ζ.ε..
.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο .. Το! .. Σ.ι.χ.ν.ι.σ.θ.α..
γ.έ.ν.ε.τ.ο.ι..μ.ι.δ..ρ.δ..θ.ε.μ.ρ.ι.ά.ν.ι..
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναῖκας εἰδικὸς λιχνιστής ἐπ' ἀμοιβῇ ;
Ἄνδρες..γει!.γυναικες..(ἰδιομ.γῆ.γει.) ..
.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινας τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ὄλωνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῷων, ὡστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
Το!..χανδρά..τεμάχια..τ.ψ.ν..ε.ε.ρ.χ.ύ.ω.ν..τ.σ.ό.λ..
δη.ρ.ο.ι.α..μ.ε.ρ.ά..τ.σ..θ.ί.χ.γ.ι.ε.ψ.α..γ.α.ρ.α.ρ.έ.κ.ρ.ου.ν...
.μ.ε.ρ.ά..τ.σ..μ.α.ρ.ρ.ο.δ..δ.ε.ρ.μ.ά.γ.ο.ν.τ.σ.α.ι..«.κό.ζ.ε.α.δ.α.ν.»..
γει!.ε.χ.ω.ρ.ι.ε.μ.ό.δ..γ.έ.ν.ε.γ.ε.ι..μ.ι.δ..μ.α.ρ.ε.ν.ι.ε.ψ.α..
.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζῷων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ὄλωνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ὄλωνισμα τοῦτο πῶς λέγεται ; ('Εν

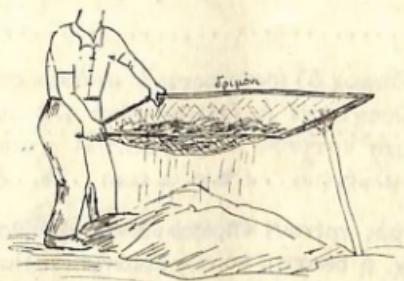
Κρήτη: ξεβαθούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποία δημητριακά συν-
ηθίζεται τοῦτο .. Δέν... γίνεται.. φέν.. πά.. Γάια..

- 6) Ἐφόδιο διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; Με!
αδ... εφρακτα... νατ... αδ... εφρακτα...

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ διὰ ἄλλων μέσων, ως π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ δόπτας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βιολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὄλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἡ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἔργων καὶ σκευῶν) ...
.....

.....
.....
.....
.....
.....

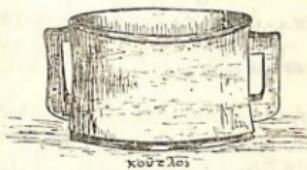
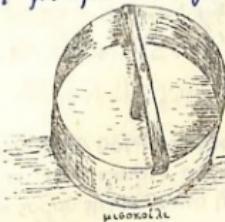
- 7) "Οταν ἔτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπός σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποιὸν ἔργων σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφὴ του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἔργων τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;"
.....

.....
.....
.....
.....
.....

- 8) "Αλλαζεθεί μα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπός (σῖτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. Λέν... λιγαρχαν... ζειμα.....
.....
.....
.....
.....

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπειτε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ὀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι" π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. "Ηρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποιὸν μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του είς όκαδας, είς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ίχνογράφημα αύτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικάς εἰκόνας). Ο. Σ. Ε. Ι. Δ. αι...
 .Έ. ηρειηγε.. κά.. μαραβιδιδεύνει.. ειδ. το. άλιμ. νι. Πα-
 .λαιότεραν.. έργυνετο.. ή. παραμετρησις.. γεν. δειπ-
 .τικη.. Ή. Ηρχ. 20.. ά. δειπαλισικης. ειδ. το. άλιμ. νι.. ποιη-
 ή μέρηνεις έργυνετο μή το μεταριθμο (12-15 ουρας)

- 2) Ποια ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο είς ειδος εἰς τὸ ἄλωνι ;
 α) τὸ παπαδιάστικο,
 β) τὸ ἀγροφυλακιάστικο,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσει ίχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) ΣΦΛΑ... θερητικας. Βελ. Α. Δαν. 20.

ειδ. Σιδελ. ειδ. 20.. άλιμ. νι.. ήσαν.; α). το. παραδιά-
 ριμο.. α). το. άγρος μαρνιάσικη.. γ). το. διλανικιά-
 ριμο.. —

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (δικαρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (είς ποῖα δοχεῖα) ἢ είς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς είς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) Ο. μαργηδ. άγραδ. πιεύετο.. Ε. Φ. 20
 μαρ. δ. νι. — Ειδ. το. 67/21.. —

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ είς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πᾶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κεύσις εἰς τὴν ὑπαιθρον; .Τά.. ἀχυρο... ἀγοδημεύετ..
τα... ειδ... τήν... ἀχυρόνα ..

- 5) Πῶς ἔγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; *Τί.*

.δια.τογή.. τερ... σημέρον... ἐγένετο... αἰτι...
.ταύτα... παθητικέρων... ερεύκει... εἰδ... τα...
.εἰδών.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ; ..

.Δέ... εγένετο... πρότερο... ημέρα... θερισμοῦ...

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ σύτη; Ποιον τὸ σχῆμα της· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ ποῖον χρόνον; .. *ΑΟΙΝΩΝ*
.μ. ερευνόρδει. εἰχε. εκπίστα. ερευνηθεῖ. πεντέ. εξειτ.
Γερεεζούσιο σῆλο τοῦ οὐρονος -

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἐσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκρίες, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αύγουστου κλπ.)

.Της... Τυρινῆς... (Β. Φρόντισθ).

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ώραν καὶ εἰς ποῖον μέρος; *Κυριατ.*
.αγ.ερις... Α... τό... ἀγρόγευμα... εἰς... τα...
.εἰδώνα... πεντάχυροι.

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.) *Τηγίκη
ἀνομή. γουν.. τε. φεν. δ. Σ. σσ.*

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;
Παιδιά... ναι! οὐδεις υπέκριθεν.

2) Ποῖος ἡ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; "Αν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος;
*Ξυλάδεγμον... τά... Φύλα... τά... η. ο. ι. Μ. α'
α.ηδ.. τά... εγιάτι... ταθ.*

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)
*Κονκαλούν... τά... Φύλα... αγναθής... αγνα-
θής... ναι... τά... μαζεύονται... ή?... έντα... φερόν
εν κήδων... ε.ε?... αλλαγή.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπου διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ὕδρικοι, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα *Κάμνουν.. πρόσευχάς
δια... γέν... μαζή.. χρονιά... ναι.. μαζή...
ασδειά... Τά... έχουν.. για. μαζή.. ησιός. θά'. θά'-
θη.. ηρώων.. φωτιά.. σερ.. σελινι..*

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)
*Χορεύουν.. γύρω.. αηδ.. τά.. γανθ.. ναι..
ηνδομήγ.. εηγ. ενω.. αηδ.. τά.. γανθ..*

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.) . . .

Δειν... μαίουν... τιγρόζε... εις ταύθ... γυράς...

- 4) Καίονται (ἢ ἔκαίοντο) δόμοιώματα· π.χ. κατά τὸ Πάσχα δόμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) . . .

Ω.χ.ι.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

Πηλοῦν... το... φονο... Θρονοταύ... ε. πέρα...

μαρτιν... οικισμού... ε. πέραν... νο. μίναν...

τα... γενή μαρτα... π.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ